

Neosnovan je prigovor žalbe da za sporni prijevoz banana, pa time i za plaćanje vozarine, nisu postojale dispozicije ni ugovor da će prednik tuženoga platiti odnosnu vozarinu. Naime, razmatrajući priložene tovarne listove i račune, a u vezi s iskazom svjedoka, prvostepeni sud je pravilno uzeo da je prijevoz odnosnih banana određenim primacima vršen s jedne strane po nalogu prednika tuženoga, a s druge strane da je prednik tuženoga preuzeo i obavezu da plati vozarinu za odnosne prijevoze. Iz potvrde dispozicije koju je tužitelj prednik dao telefonom za otpremu banana od 23.XII 1961. krajnjim korisnicima: "Žitnjak" Zagreb, "Rajčica" Zagreb, "Agrokombinat" Zagreb, "Agraria" Kranj, "Agrodalmacija" Split, očito je da je prednik tuženoga dao dispoziciju za sporne prijevoze. Istina da u toj dispoziciji nema izričitoga navoda tko će platiti prijevoz odnosnih banana. Međutim, iz iskaza svjedoka, čije je iskaze prvostepeni sud pravilno ocijenio, slijedi da je između prednika tuženoga i tužitelja, a u pogledu otpreme i prijevoza banana od prije, postojao sporazum da se prijevoz vrši na račun prednika tuženoga, te da je u cijenu prijevoza banana bila uračunata vozarina. Kad je dakle tužitelj primio gornju dispoziciju za otpremu banana, a u pogledu plaćanja vozarine nije dobio drukčije upute, tužitelj je, otpremajući banane s osnovom, u tovarne listove stavio navod da vozarinu plaća prednik tuženoga, pa je prema tome za plaćanje vozarine ostao obavezan prednik tuženoga.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 20.III 1965.

Vijeće: dr Melkior Erak, Gabro Badovinac, dr Nada Heisinger

Prijevoz željeznicom - Naknada štete - Željeznica odgovara samo za štetu na robi - Za daljnju štetu odgovara u slučaju zle namjere ili grube nepažnje - Imalac prava mora dokazati ovu krivnju - Za postojanje veličine krivnje nije samo po sebi odlučno da li je roba predana na prijevoz sporovozno ili brzovozno - Isto tako nije odlučno ni to da se radi o velikim količinama koji su se izgubili tokom prijevoza

Tužitelj je predao na prijevoz željeznici 6 vezova krutog željeza duljine 4 i pol metra, težine 350 kg. Na pošiljci i tovarnom listu bilo je naznačeno da se roba upućuje brzovozno i o kakvoj se vrsti robe radi, te kome ju treba predati. Roba je bila izgubljena. Pošiljalac je primio naknadu štete na osnovi naslova osiguranja. Međutim imao je i daljnju štetu, koja se sastojala u tome što je držao na dispoziciji radnike koji su morali izvršiti neke radove s robom koju su očekivali, a koja je bila izgubljena. Prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev, a drugostepeni tu presudu potvrdio iz ovih bitnih razloga:

Prigovor tužiteljev da prvostepeni sud - ocjenjujući pitanje tužbenog zahtjeva koji se odnosi na naknadu štete koja je nastala tužitelju zbog neizvršene isporuke, a koju štetu tužitelj traži mimo stvarne štete koju predstavlja vrijednost robe predate na prijevoz, a ta šteta je naknadjena od osigurateljeve strane - pogrešno uzima da do gubitka pošiljke nije došlo zlom namjerom ili grubom nepažnjom tuženog ZTP, te da prema tome tužiteljev zahtjev nije osnovan i ne može se prihvatiti.

Rješavajući pitanje odgovornosti za štetu, prvostepeni sud osnovano uzima da željeznica u slučaju potpunog ili djelomičnog gubitka odgovara samo za vrijednost izgubljene robe, a za veću štetu da željeznica odgovara samo onda ako je gubitak prouzrokovan zlom namjerom ili zbog krajnjeg nemara. Ovaj sud prihvaća stajalište prvostepene presude da do gubitka pošiljke nije došlo grubom nepažnjom željeznice kako to tvrdi tužitelj. Naime, slučaj gubitka pošiljke, napose kod denčanih pošiljaka, može se desiti bez grube nepažnje željeznice obzirom na velike količine pošiljaka koje željeznica svakodnevno prima na prijevoz. Pri tome, da li se radi o gruboj nepažnji koja bi davala pravo imaocu prava iz ugovora o prijevozu na naknadu veće štete od one iz čl.98 Zakona o prijevozu, tj. na naknadu štete iz čl.103 Zakona, ne može biti odlučno pitanje je li pošiljka predana na prijevoz sporovozno ili brzovozno, tj. nije odlučan način prijevoza u toliko prije što se gruba nepažnja u slučaju gubitka ne pretpostavlja. Postojanje grube nepažnje u slučaju gubitka pošiljke dužan je dokazati onaj tko tvrdi da je do gubitka pošiljke došlo zbog zle namjere ili grube nepažnje. Treba istaći da ovu okolnost tužitelj u toku prvostepenog postupka, a ni u žalbi, nije dokazao, niti se pozvao na dokaze iz kojih bi slijedilo da je do gubitka stvarno došlo zbog grube nepažnje željeznice. Obzirom na nedostatak takvog dokaza valja uzeti da je do gubitka u spornom slučaju došlo bez grube nepažnje željeznice, te da je prema tome tužiteljev zahtjev za naknadu stvarne štete u smislu čl.103 ZPŽ neosnovan.

G.B.